

Výzkumné techniky

Neintervenující výzkumné techniky

Sekundární analýza

Pozorování

Obsahová analýza

Volba neintervenujících technik

Sběr dat nemusí znamenat dotazování, ale:

Pozorování

Pořizování videonahrávek

Pořizování fotografií

Shromažďování textů

Shromažďování prací studentů

Hry

Vedení deníků

Sociogramy

Sociodrama

... Prakticky při jakékoliv činnosti vznikají interpretovatelná data

Nejčastější neintervenující techniky

Pozorování – vhodné tam, kde by jiné formy zkoumání způsobily zkreslení.

Sekundární analýza – vhodná v případě kdy jsou k dispozici data, která nejsou dosud vytěžena.

Obsahová analýza – vhodná pro analýzy textů a jejich významů (textem můžeme však rozumět jakýkoliv nosič významu – obsah popelnice)

Sekundární analýza

Využití dat, která nevznikla za účelem mého výzkumu.

Levná a neintervenující technika, která může nabídnout zajímavé výsledky.

Možné zdroje:

Český statistický úřad

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Kazuistiky

Různé záznamy z pracoviště

Pozorování

Systematizace běžného získávání zkušeností

Není však totožné s běžným pozorováním. Máme připraveno schéma, podle nějž pozorování provádíme. Musí být definováno co sledujeme, jak se budou výsledky zaznamenávat a analyzovat, kdy se bude pozorovat. Využíváme také technických prostředků jako jsou kamery apod.

Pozorování

Typy pozorování:

Zúčastněné – badatel je součástí zkoumaného prostředí (dočasně nebo i trvale)

Nezúčastněné – pozorovatel není sám součástí dění

Skryté, zjevné

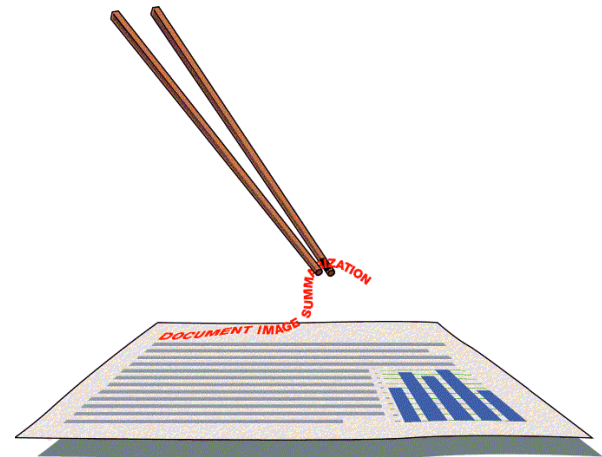
**Pozorovatel jako participant /
participant jako pozorovatel**

Obsahová analýza

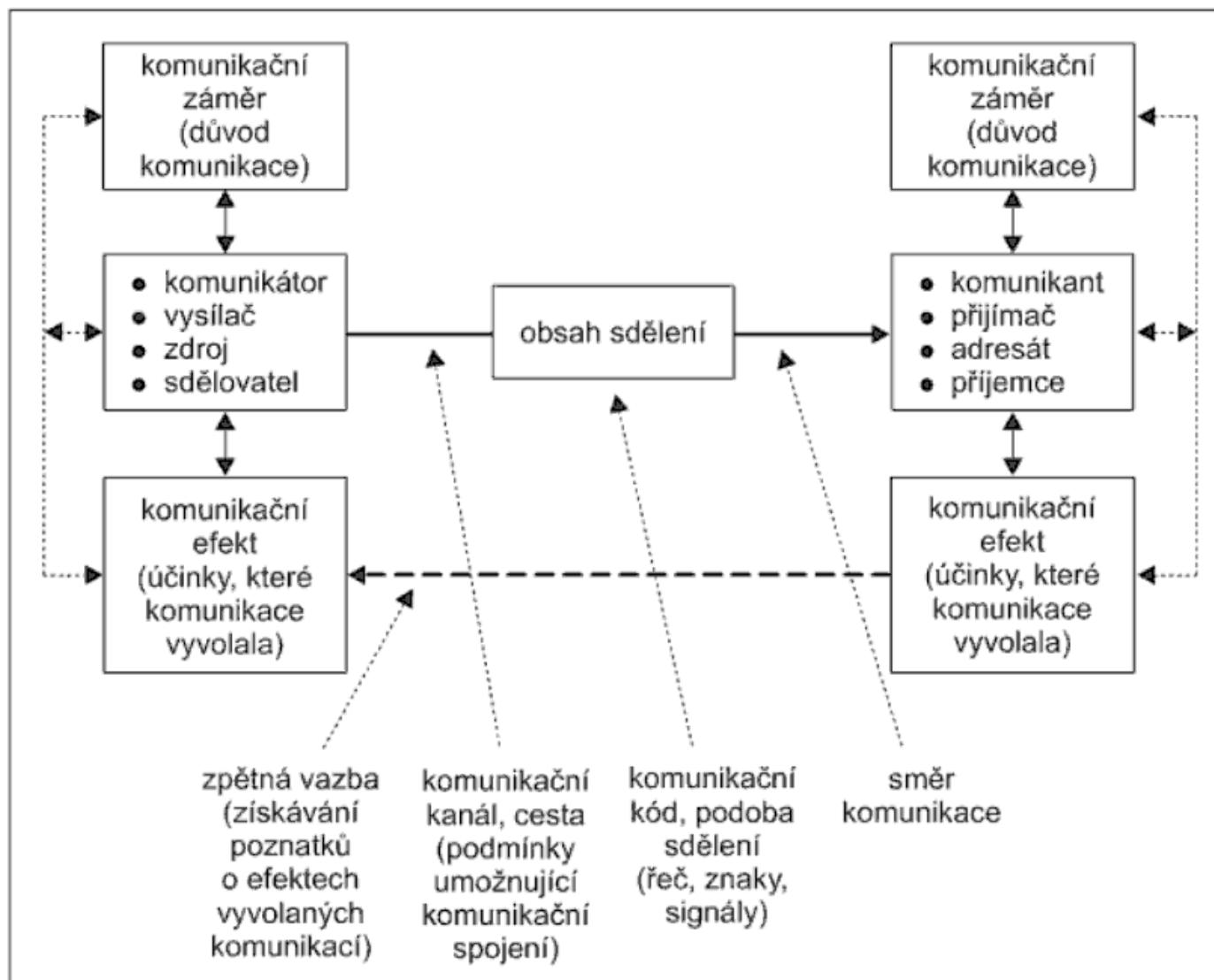
Technika studia dokumentů. Nemusí se zaměřovat jen na obsah sdělení, ale také na kontext. Tím může být autor, příjemce, záměr, zpětné vazby, kód sdělení atd.

Zkoumanými dokumenty se mohou stát např:

- Zdravotnické příručky
- Letáky pro pacienty
- Noviny, časopisy
- Televizní pořady



Obsahová analýza



Postup: 1) definice základních prvků

Analytická kategorie – soubor konkrétních dokumentů v nichž analýzu provádím (srv. vzorek ve výběrovém šetření)

Záznamová jednotka – charakteristika, kterou u analytické kategorie sleduji.
(slovo, věta, smysl, téma)

Kontextuální jednotka – popisuje souvislosti v nichž se záznamové jednotky vyskytují

Tedy jednoduše: musím si definovat **KDE** to budu sledovat, **CO** budu sledovat a taky si všímat **JAK** se dané charakteristiky objevují

Příklady

V pořadu Sama doma budu sledovat postoje k porodům.

Analytická kategorie:

- pořady Sama doma

Záznamová jednotka:

- zmínka o porodu

Kontextuální jednotka:

- kdo o porodu hovoří



Další témata:

Jaký model rodičovství prezentují časopisy pro ženy.

Jaké formy přípravy na rodičovství jsou prezentovány v lékařských časopisech.

Postup: 2) definice kategorií

Uvnitř záznamových jednotek definujeme kategorie:

Dvě hlavní rozhodnutí:

Jak definovat vzájemně se vylučující kategorie

Jak široké definovat kategorie

Kategorie by měly být nezávislé

Každá kategorie by měla být vzniklá na základě stejného kategorizačního pravidla

Postup: 3) kontrolní kroky

S daným **kódovacím schématem** kódujeme zkušební část textu.

Porovnáme spolehlivost kódování
(při kontrolním kroku máme čas číst podrobně a zkoumat logiku celého textu, zkontrolujeme, zda se kódování jednotky nevyskytují v zavádějícím kontextu, zda se nevyskytuje kategorie, kterou bychom nedefinovali a podobně)

Upravíme kódovací schéma



Principy obsahové analýzy

Stanovení záznamové a kontextové jednotky je obdobné jako operacionalizace ve výběrovém šetření – pak hovoříme o KVANTITATIVNÍ obsahové analýze. Jestliže jsou záznamové a kontextové jednotky budovány induktivně – tedy obsah teprve třídíme do kategorií a hledáme souvislosti, hovoříme o KVALITATIVNÍ obsahové analýze.

